

انجمن کوه نوردان ایران
Alpine Club of Iran

"به نام آنکه جان را فکرت آموخت"

قطعهنامه همایش "آسیب شناسی هیمالیا نوردی در ایران"

اشاره:

به منظور بررسی نقاط ضعف و نقاط قوت فعالیت هیمالیانوردی در ایران و کاهش آسیبها و نا کارآمدی‌هایی که از موضع نقاط ضعف به برنامه‌های هیمالیانوردی طی سال‌هایی که از آغاز و توسعه این فعالیت در ایران می‌گذرد، وارد شده است، همایش یکروزه‌ای به ابتکار "کمیته فنی و آموزش" انجمن کوه‌نوردان ایران در روز پنجشنبه 7 مهر ماه 90 در سالن شهرداریان جوان با حضور صاحب‌نظران و اشخاصی که به این همایش دعوت شده بودند، برگزار گردید. همایش، در نشست صبحگاهی خود و پس از آن در نشست‌های دیگری که بعداز ظهر به صورت "میزگرد" ادامه یافت، به نتایج و دست‌آوردهایی از گفتگوها و مباحث در این نشست‌ها دست یافت که به صورت قطعهنامه زیر تنظیم و در پایان نشست‌ها قرائت شد. اینک، این قطعهنامه برای آگاهی تمامی علاقمندان و هم‌نوردان عزیز ارائه می‌گردد:

پیش‌نوشتار بر قطعهنامه:

همایش یکروزه "بررسی آسیب شناسی هیمالیانوردی در ایران"، در پایان روز کاری و به دنبال گفتگوها و تبادل نظرهای شرکت کنندگان در جلسات کارگروه‌ها، به نتایج قابل ملاحظه‌ای دست یافت که نشان بر تجربه ارزشمند این شاخه از کوه‌نوردی در بین دست‌اندر کاران آن دارد. گو اینکه، تجربه هیمالیانوردی در ایران به سال‌های پیش از انقلاب باز می‌گردد، اما در دو دهه اخیر (کمتر از 20 سال) است که هیمالیانوردی در ایران به یک فعالیت نسبتاً توسعه‌یافته تبدیل شده و توانسته است تیم‌های مختلف کوه‌نوردی را برانگیزد و موفقیت‌های کم و بیش قابل توجهی را به چنگ آورد. آمار صعودها به قله مختلف هیمالیانوردی در گزارش سخنان اول به شرکت کنندگان گرامی ارائه شد و می‌تواند به عنوان یکی از مستندات آنچه در چننه داریم، مورد ارزیابی و تعیین جایگاه هیمالیا نوردی در ایران قرار گیرد و ضعف‌های موجود را آشکار سازد و از این‌رو، نیازی به تشریح وضعیت موجود و موقعیتی که در حال حاضر در آن قرار داریم، نداریم. بنابراین، قطعهنامه همایش در ادامه، به نکات و مواردی اشاره خواهد کرد که بایستی از این به بعد در راستای تقویت نقاط قوت خود و اتخاذ راهکارهای بهتر و توسعه‌آفرین به کار بندیم. باشد که با بهره‌گیری از این راه‌کارها و از طریق سازماندهی و برنامه‌ریزی بهتر توسط نهادهای رسمی و "مردم‌محور"، فعالیت هیمالیانوردی در ایران روز به روز دامنه کامیابی‌های خود را به دور از حوادث و خلل‌هایی که تا

کنون با آن‌ها مواجه بوده‌ایم، گسترش داده و هم‌نوردان ایرانی در عرصه‌های بین‌المللی، درخشان‌تر و پرتوان‌تر از پیش حضور یافته و افتخارات بیشتری را برای کشور به ارمغان آورند.

کمیته برگزاری همایش امیدوار است این گردهمایی‌ها ادامه یافته و ضمن توسعه تعاملات بین کوهنوردان کشور که از طریق نشست‌های مشترک و هم‌اندیشی‌ها پدید می‌آید، نتایج حاصله نیز بتواند در سیر تکاملی خود و درافق‌های آینده به تکمیل یافته‌های این همایش یاری رسانیده و به خصوص در عرصه عملی به کار آمدی بیش تر برنامه‌های هیمالیانوردی بیانجامد.

قطعه‌نامه همایش

الف - بیانیه کارگروه "فنی، آموزشی و اطلاع‌رسانی"

1- از آن‌جا که برنامه ریزی آموزشی و تمرینی مشتمل بر کسب دانش و مهارت‌های نظری و عملی در سرلوحه توانمندی‌های یک هیمالیانورد قرار دارد و صعود موفقیت‌آمیز به قله هیمالیا را تضمین می‌کند، آشنایی هرچه بیش تر کوهنوردان به مقولات مختلف آموزشی از اهم مسائل است. بدیهی است که این آشنایی یک شبه به دست نمی‌آید، بلکه محصول سال‌ها تلاش و تجربه بوده و از ترکیب تکنیک، ذهنیت مساعد و آمادگی کامل جسمانی و روانی حاصل می‌شود.

هیمالیا آغاز کسب تجربه نیست. بلکه تجربه و مهارت‌های لازم برای هیمالیانوردی بایست طی سال‌های مختلف و به تدریج به دست آید. این تجربه و مهارت، در درجه اول متکی به شرکت در برنامه‌های آموزشی است. از این رو، کارگروه "فنی، آموزشی و اطلاع‌رسانی"، ضرورت برگزاری دوره‌های آموزشی و تمرینی ویژه هیمالیانوردی شامل دوره‌های فنی، درمانی، ایمنی و بقا، تغذیه، سرپرستی، تدارکات (لجستیک) و آمادگی جسمانی و روانی را توصیه می‌کند. این برنامه‌ها بایستی حداقل در دو سطح زیر برگزار شود:

پایه: برای همه

پیشرفته: برای مسولین خاص آن موضوع در تیم‌های اعزامی

2- ضعف اطلاع‌رسانی در موارد مختلف از قبیل فصول و ایام مناسب صعود به قله مختلف هیمالیا، نحوه ارائه خدمات مسافرتی توسط آژانس‌های خدماتی و مسافرتی و هزینه‌های مرتبط، تجهیزات و وسایل لازم و مناسب برای هیمالیانوردی، نحوه تدارک این وسایل و تجهیزات و قیمت‌های آن‌ها، برآورد بودجه برنامه‌ها بر حسب اقلام عملیاتی مختلف، مقررات ویژه صعودها، نقشه مسیرها، خصوصیات قومیتی جوامع محلی و راه‌های تطابق فرهنگی با این قومیت‌ها، شرایط مرتبط با پاکیزه سازی محیط کوهستان و اطلاعاتی از این دست، همگی در پرده‌ای از ابهام قرار داشته و به طور کامل در دسترس تیم‌های اعزامی قرار ندارد. بدین لحاظ، ایجاد وب سایت اطلاعاتی "به هنگام" توسط نهادها و تشکل‌های فعال کوهنوردی کشور و به ویژه انجمن کوهنوردان ایران به عنوان یک نهاد فراگیر در سطح ملی توصیه می‌شود. این بانک اطلاعاتی اینترنتی با عنوان "مرکز اطلاعات و دانستنی‌های هیمالیانوردی" می‌تواند گامی موثر در فرهنگ‌سازی و پیشبرد اطلاعات فنی مورد نیاز تیم‌ها ایفا نماید.

ب - بیانیه کارگروه "پزشکی، ایمنی، بهداشت و تغذیه"

1- شرکت کنندگان در کارگروه، نگرانی شدید خود را از بروز آسیب‌ها و حوادث کوهنوردی به ویژه در برنامه‌های هیمالیانوردی کشور که امروزه رو به توسعه روز افزون است، اعلام نموده و از متولیان امر خواستار ارائه راهکارهای لازم در جهت کاهش صدمات و تلفات هیمالیانوردی می‌باشند.

2- جمع‌آوری اطلاعات و آمار حوادث کوهستان و ایجاد بانک اطلاعاتی اینترنتی از حوادث کوه‌نوردی و هیمالیونوردی کشور، به عنوان امری لازم بایستی در سیاست‌گذاری‌ها مورد توجه کلیه نهادها و موسسات دست اندر کار قرار گرفته و اعضای کارگروه خواستار تشکیل و راه‌اندازی هر چه سریع‌تر این بانک می‌باشند.

3- فرهنگ‌سازی در جامعه کوه‌نوردی کشور در راستای تبیین لزوم توجه به امر پزشکی کوهستان در تیم‌های هیمالیونوردی که در نهایت منجر به ارتقای سلامتی کوه‌نوردان و هیمالیونوردان ایران می‌گردد، قویا توصیه می‌شود.

4- توسعه همه‌جانبه برنامه‌های آموزش "پزشکی کوهستان" و برگزاری کارگاه‌های آموزشی در این زمینه اعم از کوه‌نوردان و پزشکان که در نهایت منجر به تغییر رفتار جامعه کوه‌نوردی کشور در توجه بیشتر به مباحث پزشکی کوهستان می‌شود، قویا توصیه می‌شود.

5- همگرایی و همفکری بخش‌های متولی پزشکی کوهستان کشور در جهت کاهش حوادث و صدمات کوه‌نوردی و هیمالیونوردی مورد توصیه کارگروه است .

6- برگزاری جلسات آسیب شناسی حوادث کوهستان و نقد و بررسی برنامه‌های هیمالیونوردی جهت انتقال تجربیات به سایر گروه‌ها و تیم‌های هیمالیونوردی کشور (متقاضیان) می‌تواند اثرات بسیار مثبتی به جای گذاشته و از بروز حوادث مشابه جلوگیری کند . از اینرو ، اعضای کارگروه برپائی این گونه جلسات را قویا به همه نهادهای دست اندرکار توصیه می‌کنند .

ج- بیانیه کارگروه "امور حقوقی، اداری، تجاری و مالی"

1- آیین‌نامه‌ها و مقررات اجرایی که توسط نهادهای رسمی وضع شده و به اجرا گذارده می‌شوند، در برخی موارد دارای نارسایی بوده و یا در مسیر تقویت فعالیت هیمالیونوردی ایجاد زحمت و ناکارآمدی می‌کنند. آیین‌نامه اجرایی شورای برون‌مرزی یکی از این موارد است. به عنوان مثال، در بند هشتم از فصل دوم این آیین‌نامه آمده است که "متقاضیان مجوز شورای برون‌مرزی برای برنامه‌های هیمالیونوردی باید منابع تامین مالی مورد نیاز جهت هزینه‌های برنامه‌ها را به فدراسیون کوه‌نوردی اعلام کنند". حال آنکه، مطابق قانون مدنی و حقوق شهروندی، هیچ مرجعی نمی‌تواند در مورد منابع مالی و دارایی‌های اشخاص تحقیق و تفحص کند، مگر به اجازه قانون.

در جای دیگری از این آیین‌نامه (بند 10 از فصل دوم) آمده است که متقاضی برنامه‌های هیمالیونوردی باید شرکت یا اشخاص ارائه‌دهنده خدمات را به فدراسیون اعلام کند. این بند نیز از مصادیق دخالت یک نهاد دولتی در حوزه‌های خصوصی بشمار رفته و ناقض حقوق مدنی افراد است.

از این رو ، کارگروه قویا توصیه می‌کند که با تشکیل کارگروه‌های ویژه و تخصصی در نهادهای رسمی، بندها، مواد و تبصره‌های مندرج در مقررات که ناقض حقوق اشخاص بوده و یا به جای ایجاد تسهیلات در راستای گسترش و ارتقاء جایگاه هیمالیونوردی در کشور، به ایجاد مانع و تنگنا پرداخته‌اند، حذف شوند.

2- در راستای تقویت آژانس‌های خدماتی و مسافرتی داخلی ، کارگروه به نهادهای رسمی کوه‌نوردی توصیه می‌کند که تقویت این قبیل موسسات را با حفظ حقوق و منافع تیم‌های اعزامی مد نظر قرار داده و در تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های خود مرعی سازند . تردیدی نیست که تقویت بخش خصوصی در فعالیت‌های " تصدی‌گری " ، به تقویت هر چه بیشتر تر " زیر ساخت ها " منجر می‌شود و به شکوفایی بیشتر کارها یاری می‌رساند .

3- در زمینه امور حقوقی و مقررات اداری وضع شده در حوزه فعالیت هیمالیانوردی و رفع کمبودها و نارسایی‌های موجود در این مقررات و آیین نامه‌ها، کارگروه توصیه می‌نماید که انجمن کوهنوردان ایران با تشکیل یک کارگروه تخصصی، موارد اصلاحی و تکمیلی لازم را بررسی و تدوین کرده و به مراجع ذیصلاح پیشنهاد نماید.

در پایان، کلیه شرکت کنندگان در همایش با قدردانی از برگزارکنندگان این همایش، موارد زیر را نیز پیشنهاد کرده و اجرای آن را از انجمن کوهنوردان ایران خواستارند:

1- صورت مذاکرات و مباحثات کارگروه‌ها همراه با سخنرانی‌های انجام شده در نشست صبحگاهی همایش، مدون شده و به طریق چند رسانه‌ای در دسترس همگان قرار گیرد.

2- همایش تخصصی دیگری در بهمن‌ماه سال جاری توسط انجمن برگزار شده و ضمن فراخوان عمومی به منظور دریافت مقالات از کلیه صاحب‌نظران و برنامه‌ریزی گسترده‌تر برای اجرای آن همایش در ابعادی وسیع‌تر، امکان تبادل نظرات و هم‌اندیشی بیش‌تر درباره مسایل هیمالیانوردی در کشور در راستای ارتقاء و بالابردن جایگاه این فعالیت تداوم یابد .